... اورقانی

نمره ۵۱ (۳۴۰) ایکنجی دوره

بوروزنامه هیئت تحریره واسطه‌سیله اداره اولونور

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی مرکزی توبخانه یانینده

آذربایجان

اثنبه ۱۴ آبان ۱۳۲۵

تك نمره ۱۰ شاهی

آبونه	ایللیك	۱۲۰ ریال
۶	آیلیق	۶۵ »
۳	»	۳۵ »
۱	»	۱۲ »

آزادیخواه حزبلر

ائتلاف ایتدیلر

ارتجاع علیهینه آمانسیز مبارزه آپارماق لازمدر

بوتون آزادیخواه‌لار ئوز جبهه‌لرینی قوه‌لندیرملی و بیر یره توپلامالی‌درلار

یاشاسین ائتلاف ایتمیش آزادیخواه حزبلرین جبهه‌سی

ایران ملتی ایندی چوق حساس سیاسی بیر مرحله‌ده واقع اولموشدر. ارتجاعین شدتلی فعالیتی قارشی سیندا آزادیخواهلاردا واحد بیر جبهه‌ده ارتجاعین علیهینه مبارزه آپارمالی اولدوقلاریندان موقعیتدن استفاده ائدمك ائتلاف ایتملی ایدیلر. آزادیخواه حزبلرین ائتلافی حیاته کئچمکله ایران ملتی‌نین مقدراتینده‌رین بیر ده گیشیك‌لیك عمله گله‌جكدر.

ایندی مرتجعلر ئوز قوه‌لرینی توپلاییب و صون قوه‌لری ایله آخرنجی تشبث‌لرینی عمله گتیریرلر و بونا گوره ده ایکی مخالف قوه‌نین آراسیندا شدتلی بیر مبارزه دوام ایتمکده‌در.

ایراندا بیر چوقلی توده‌سین آزادیخواهلارلا تصادف ایتمك اولور. که عمل گوسترمه‌دن ئوزلرینی آزادیخواه آدلاندیریب وملتین طرفدارلیق داشین سینه‌لرینه وورورلار. **لاکن ایندی ملت معین ومخصوص بیر سیاسی مرحله‌ده واقع اولدوغوندان تئوری و مغی بحثلر ده ییل - بوتون آزادیخواهلیق ادعاسینده اولانلاردان یالنز «عمل» طلب اولونور.**

بیز ئوزلرین كاردا ساخلایان آداملاردان جدی صورتده نفرت ائدیریك. بونا گوره بیز ائتلاف ایتمکله بیر سیز خصوصیت خرجه‌وئره‌نلر ایچون داها عذر وبهانه یئری قویمامیشیق. بوتون آزادیخواهلار آزادیخواهلیق جبهه‌سینه توپلانمالیدرلار، آزادیخواهلیق جبهه‌سینه علاقه‌سیزلیك گوسترنلری ایران ملتی مرتجع تانیاجاقدر.

ارتجاع ایله ملت توتوم - دیریم مبارزه‌سی آپاران بیر زماندا ملتدن قورخوب قاچان عنصرلر ملتین دشمنلری‌درلر.

آزادیخواه‌لار واحد بیر جبهه‌ده خلقین آزادلیق وتکامل دشمنلری ایله آمانسیزجاسینا مبارزه ائدمه‌جکلر؛ آذربایجان خلقینین هدفی ئوز آزادلیغینی و ایران آزادلیغینی تأمین ایتمك اولدیغیندان بو ائتلافه چوق یاخشی نظر ایله باخیر، بیز امینیك که آزادیخواه قوه‌لر ارتجاعین کثیف عمرینه صون قویوب وایران ملتی ایچون خوشبخت بیر حیات یاراداجاقدر.

ایران ملتی ! آزادیخواه‌لار ! ارتجاعین عمرینه صون قویماق اوغروندا ایره‌لی !...

احمد ـ احمد

لهستان غرب سرحدلری حقینده

«۱۸ نجی سئوال ـ روسیه لهستانین غرب سرحدلرینی ثابت می حساب ایدیر؟ ... قیوبئلی

ج ـ بلی، بئله حساب ایدیر.

ژوزف ستالین»

آلمانیا مسئله‌سینین ٤ بویوك دولت کونفرانسیندا طرح ایدیلمه‌سی یاخینلاشدیغیجا، آنقلوساکسونلار بو خصوصدا گرو کشلیك ایتمك ایچون بئی بئی ادعالار ایره‌لی سورمکه باشلامیشلار در.

آلمانیانین سابق متحدلری ایله صلح مقاوله‌لری باغلاماق ایچون تشکیل ایدیلمیش پاریس صلح کونفرانسی میزالارینده، سپتامبرین ۱۶ سیندا «شتوتقارت»دا نطق ایدن آمریکا خارجی ایشلر وزیری «برنز» آلمانیانین شرقی سرحدلرینده تجدید نظر ایدیلمه‌سی لزومین ایره‌لی سورموش ایدی.

لاکن همان نطقدن نئچه گون صونرا، لهستان آژانسی مخبری ایله مصاحبه ایدمرکن «مولوتف» پوتسدام قرارینا اویغون اولاراق تعیین ایدیلمیش لهستانین غرب سرحدلرینین ده‌گیشیلمز اولماسینی صراحتله سویله‌میش ایدی.

چونکه لهستانین غربی سرحدلری ۱۹٤۵ نجی ایل ژوئیه‌نین ۱۷ سیندن آغوستین ۲ سینه قدر سوورمت اوچ بویوك دولت باشچیلاری «پوتسدام کونفرانسیندا» لهستان سرحدلری حقینده صراحتله قید ایدیلمیشدرکه:

«اوچ حکومت باشچیلاری سازشه گلدیلرکه لهستانین غرب سرحدلرینین قطعی صورتده معین ایدیلمه‌سینه‌دك، زینمونده‌ین بیر آز غربینده بالتیك دنیزی یاخینلیغیندان کئچیب لیتوانیانین شرقینده‌کی سابق آلمان اراضی‌سی و بورادان «اودر» چایی بوبی ایله تا غربی «نایسه» چایینا و «غربی نایسه» چایندان، برلین کونفرانسی قرارلاری اساسیندا سووئت سوسیالیست جمهوریت‌لری اتفاقی نظارتی آلتینا ویریله‌میش شرقی پروسیا حصه‌سی‌ده داخل اولماق شرطی ایله، تا چکوسلواکیا سرحدینه‌دك اولان یئرلر وسابق آزاد «دانتزیغ» اراضی‌سی ده داخل اولماقلا لهستان دولتینین اداره‌سی آلتیندا اولمالیدر و بو مسئله‌ده او یئرلره آلمانیاداکی سووئت اشغال ناحیه‌سی کیمی باخیلمامالی‌در.»

بو قرارین آلمانیا اساسی سبب بوندان عبارت ایدی‌که: ۱۹۱٤ـ۱۹۱۸ محاربه‌سیندن صونرا، لهستانین مرتجع و استیلاچی حاکم هیئتی فرانسیزلار و انگلیزلرین علنی یاردیمی ایله یئنی قورولموش اولان سووئت حکومتی علیهینه هجومه باشلادیلار، و نتیجه‌ده ایسه سووئت «اوکراینا»سی و «بلوروسیا» توپراقلاریندان بیر قسمتی جبری اولاراق اشغال ایتدیلر. ایکینجی جهان محاربه‌سی باشلا...

قالانی ٤ نجی صحیفه‌ده

هلندیا آزادیخواهلارینین اعتراضی

هلندیانین آزادیخواهلاری هلندیا حکومتیله فرانکواسپانیاسی آراسیندا باغلانیش تجارتی مقاوله علیهینه شدتلی صورتده اعتراض ایتمیشلر. هلندیا ایشچی فرقه‌سینین اورقانی اولان روزنامه یازمیشدر هلندیا حکومتینین نماینده‌سی همیشه سیاسی یغینجاقلاردا ایسترسه امنیت شوراسی ایسترسه بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتی وباشقا یئرلرده فرانکو اسپانیاسیندان طرفدارلیق ایتمیشدر روزنامه بو ایشدن تنقید ایله‌میشدر

ع. محمد کاری

اوکتیابر انقلابی و شرق

قرنلر بوبی توجا شرق امپریالیزمین اسارت زنجیری آلتندا ایناله‌میش و هرجور ترقی و انکشافدان محروم قالمیش وهمیشه چوخ ایشله‌میش لاکن ئوز زحمتی و آلین تری ایله الده کئتیردیکی محصوللاردان استفاده ایده... بیلمه‌میشدر. آرتیق درجه‌ده تاثر و کدرله دیمك لازمدر که **قرنلر دور شرقین مختلف قطعه‌لریندن ملیونلارلا مظلوم انسانلارین قانی قیزیل شکلنده استعمار مرکزلرینه آخماقدادر. امپریالیستلر شرق خلقلرینین قانینی آلماقلا اونی همیشه بیحال وامیر ساخلاماقلا جان آتمیش و آتماقدا درلار.**

شرق ملتلرینین ایندیه کیمی حاکمیت و استقلاللاری امپریالیستلر طرفیندن تاپدالانمیش و اونلارا آزاد نفس چکمك امکانی ویریلمه‌میشدر. شرقین عصرلر بویو قانی سوروله‌دیقی حالدا امپریالیزمین فشاری نتیجه‌سینده سینی چیخارا بیلمه‌میش و حقیقی

قالانی ٤ نجی صحیفه‌ده

جمعه گونی ملی اورقسترده

جمعه گونی آبانین ۱۰ ندا آذربایجان ملی اورقسترینین نوبتی کونسرتی وئریلدی.

آذربایجانین سایر شهرلرینده و تبریزده هاموئین جدی ایستك‌وآرزوسینا گوره، اورقسترین بوتون موزیقال‌خور، آواز و سایر حصه‌لری تبریز رادیوسی واسطه‌سیله ده نشر اولوندی. کونسرت سالونی باشدان ـ باشا دولموشدی. ملی اورقستریمیز گوندن گونه داها دا آرتیق خلقیمیز طرفیندن استقبال ایدیلمکده‌در. ایستر رقصلرده، ایستر خورلاردا و ایسترسه ماهنیلاردا جوان و استعدادلی کومپوزیتور حاجی ـ خان محمد اوغلی هر گون یاراتدیغی یئنی اثرلر خلقیمیز طرفیندن بویوك رغبت قازاندیغیندان ملی اورقسترین قوللوقچیلری طرفیندن تاپشیرلارین صونیندا بیر بویوك دسته گل ایله بیر نئچه دنه قابل هدیه تاپشیرلاریب بویوك احساساتی و گورولتولو آلقیشلاری آراسیندا ملی اورقسترین جدیتلی وگنج مدیری آقای علی توده‌نین واسطه‌سیله آقای حاجی ـ خان محمد اوغلی تقدیم ایدیلدی و بو آلقیش دا یازیسیلان خطابه‌ده اورقستر قوللوقچیلری طرفیندن رادیو ایله دیلدی:

محترم خانملار و آقالار!

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین رهبرلیکی سایه‌سینده، انجمن میزین معارفی میزین تشبثیله تبریزده‌کی سووئت مدنیت ائوی‌نین بیر قایغوکش دوست کیمی یاخیندان کومك ایتمه‌سی نتیجه‌سینده تازه تشکیل

قالانی ٤ نجی صحیفه‌ده

رضا آذری

خلقمیزین معارفه رغبتی

آذربایجان معارف اداره‌سینین آغیر وظیفه‌سی

ئولکه‌میز ملی نهضتدن صونرا، تاریخی و بویوك تحولات دوره‌سینه داخل اولموشدور. هر ساحه‌ده دگیشیکلیك‌لر، یئنی ایشلر عمله گلمکده‌در. جبری صورتده عصرلر و اوزون ایللر بویی بوتون مادیات و معنویاتی غارت ایدیلن، حقوقی و موجودیتی مرونسیز ارتجاع ایاقی آلتیندا تاپدالانان بو گوزل آنا وطنیمیزین ایندی هر بیرینده و حتی گوشه ـ بوجاقیندا بویوك فعالیتلر گورونمکده‌در. بو فعالیتلرین باشیندا معارف مسئله‌سی دورماقدادر. خلقیمیزده ملی معارفه طرف ایندی‌یه‌دک ساپقه‌سی اولمایان بویوك بیر رغبت ـ میل و داغادوغرسی سوسامیش آدامین سویا طرف هجوم ایتدیکی کیمی، بیر تهاجم باشلامیشدر. بوتون سیسی ایسه مکتبلریمیزده بوتون درسلرین آنا دیلیمیزده اولماسیندان وهر کسده اویانان ذوق و شوقدان ایره‌لی گلیشدر.

آذربایجانین بوتون شهر، قصبه و کندلرینده خلق ئوز پولیله مکتبلر، مدرسه‌لر، کتابخانه‌لر و قرائتخانه‌لر آراسی کسیلمه‌دن هی تیکدیرمکده و تاسیس ایتمکده درلر. بوخصوصدا ارونق ـ اطراف محالینی و تبریزین باغمیشه خیابانی محله‌سینی نمونه گوسترمك کفایت ایدر.

شبستر، بئیس و خامنه‌نین ئوزلرینده و کندلرینده ملی واریمیزا صاحب اولدیغیمیز بو بیر ایل کیمی آز بیر مدت ظرفینده اون دنه‌دن آرتیق ٦ کلاسلی مکتبلر ایچون یئنی اصولدا عالی عمارتلر خلق طرفیندن تیکدیریلیب معارف اداره‌سینه هدیه ایدیلمیشدر. مثلا بئیسده آلتی کلاسلی بیر مکتب

قالانی ٤ نجی صحیفه‌ده

آمریکا سرمایه‌لرینین ایتالیا اقتصادیاتیندا تاثیری

رومدا چیخان «سی‌او» روزنامه‌سی آمریکا سرمایه‌لرینین ایتالیا اقتصادیاتندا ایتدیکی تاثیر حقینده بئله یازمیشدر رومدا بیر آمریکا شرکتی بیر ملیون لیره بورج ویرمك عوضینده ایتالیا دمیریولیندان استفاده آپارماقی دولتدن تقاضا ایتمیشدر خارجی سرمایه صاحبلری بو وسیله‌لر ایله ایسترلر مملکتلرده نفوذ قازانیب اونلارین آزادلیق و ملی اقتصادلاریت ئوز اللرینده ساخلاسینلار.

فتحی خشکنابی

بیر نئچه ساعت کندده

... یئرینه‌ده بشتری در ...

من جمعه گونی تعطیل‌دن استفاده ائدمك اوزون مدتلر حیات سورده‌یکیم کندی گورمکه گئتدیم. بو ایل هوا شاختا اولدیغیندان آغاجلارین یارپاقلاری چوق تئز توکولموش و کندین گوزل طبیعی گورکمی پاییزین کدرلی و حزنلی اولان منظره‌سی ایله عوض اولیندر هوانین بئله شاختا اولدیغینا باخمییاراق کندلیلر چولده بوغدا اکمکده، شوخوم چورمکده درلر.

بو کند بیزدره‌نین آراسینده واقع اولوب شوسه یولدان ۲ کیلومتردن آز فاصله‌سی واردر. من بو کیچیك کندی گوروب و اونو گورمکدن راضی قالمالیا حقلی اولاییلرم. من عبث بو اوچوق دیوارلارین دیبینده، اونون داملارینده، چه‌طلرینده، باغچالاریندا اوزون ایللر (منیم عمریمین اوزونت ایللری) اوینامیش، یاشامیشام.

دایم گلیب ائوی وعا یئله‌ده‌ییم بیر اولان ایو کدیکمدن گوزمچارده‌یه کندین بوتون داملاریندا تقریبا بو گدیکدن گورسه‌نیر.

قالانی ٤ نجی صحیفه‌ده

بلغارستاندا

اکتبر آیینین ۳۱ نده بلغارستان روزنامه یازالاریندن بئچنجالی اولوب و جلسه رئیسی دیمیشدرکه بلغارستان داخلیندن گلن خبرلره گوره سئچکیلر بوتون نقطه‌لرده آراملیقلا عملی اولونوب و هیچ بیر حادثه اوز ویرمه‌میشدر. بیله‌کی حتی مخالفلر ایسه سئچکیلرین کئدیشیندن راضی قالمیشلار.

آذربایجان رادیوسندان

دنیا خبرلری

بلغارستانین سئچکیلری حقینده روزنامه‌لرین یازدیقلاری

«صوفیادا چیخان کارگر روزنامه‌سینده بلغارستان خلقی‌نین رهبری ژرژ دیمتروفون مقاله‌سی نشر اولموشدر بو مقاله‌ده وطن جبهه‌سینین سئچکیلرده الده ایتدیکی بویوك موفقیتلردان اولوب باران و کومونیست فرقه‌سینین داهادا آرتیق موفقیتلره نائل اولدوقی بیلدیریلیب مسکودا نشر اولان پراودا روزنامه‌سی‌ده بو بارده بیر مقاله یازیب وقید ایتمیشدرکه بلغارستان سئچکیلرینده آزادیخواهلارین غالب چیخماسی هادی مجلس سئچکیلرینده اولان موفقیتلره بنزه‌مز بو موفقیت نه تك بلغار خلقینین اراده‌سینی بلکه اونون تامیله ئوز مقصدلری اوغروندا غالب چیخماسینی گوستریر.

بیر نئچه ساعت کندده

اوّل صحیفه‌دن بقیه

کندلی‌لر خرمنی دوگوب بیتیریب‌دیرمیشلار، اوغلاریت بعضی‌نی خرمنده اولوب-قالان سامانی انبارا داشیماقدادیرلار. «قیرمی‌محمد» بوتای خرمنلرده توکوزلری سامانا قوشوب توزینه گه‌لاوا ایله سامانی داغیدیر. او ناشهور شیرانین اوغلی محمد دیه‌رلر. او، ایندیه‌کیمی اوشاق ایدی و کندین بیر بوجاغیندا آتاسی ایله یاشاردی، لاکن ایندی الی آغاج دوتان یتیشکین بیر اوغلان اولموشدور. آتاسی اولدیکدن سونرا جوت سورمکه قورشانیب وچکدیگی زحمتلر سایه‌سینده بوایل اونون بیربیرسه تخویتنده اولان حاصالینی بیر جارکلی‌لر ایله، آللاه یامان گوزدن ساخلاسین، باش‌باشا گلیشدیر.

آیری بیر خرمنده اسماعیل، رحیمین باشین قیرخیردی.

گوللیکمن چایا انیب مسجدین قاباغیندان کندین تکمیله دایم گیله کنسوکن کندین آروادلاری ایله اوز اوزه گلیرم.

کندین آروادلاری- آی باشووا دونوم، قوربانون اولوم دیه‌مدیه منی قارشیلاییر، آتامین، آنامین، تبریزده‌کی‌لرین احوالین سوروشورلار.

دایینین قیزی هوولەسك اوطاقی سوپورمکه‌دیر. اونون آناسی بوگون اون ایکی گوندور جبله‌ییب یاتیبدیر. ایوه گیردیکده تللی ده «یتیشکه‌ده» اولان کوربه بیر قیزاوشاقی گورسه‌نیر، دایینین آروادی ناخوشلیغینا باخیشاراق تلّی‌نین ایشینی دوتوب اونو، تربه‌دیر، لای- لای چالیر.

جبرئیل اتله تومانچاق- تومانچاق ایوین آشاغی باشیندا کوفله‌نین یانیندا یالاندات میزیلداییر، توز- تورپه‌یه مشغولدور.

حیدرعلی ده کتبه بورکینی تیتله‌گیه کیمی باشینا باسیب یثر کوکی یشکه مشغولدور.

دایم هله ایکینده چالی چوتمن گله‌جکدر، اوطاغا گتدیرم، کندلیلر خبرداراولدیقجا بیر- بیر منی گورمکه گلیرلر. هربیردمن دانیشیلیر، مشهدی حسنقلی مثله دانیشارکن میرجواد ایله معیب باشقا بیر مسئله‌یه راجع بحث ائدیرلر. بشیر نصرت‌ایله جول یاره‌سینده دانیشیر، میرجواد توز جونکه‌سینت تعریفله‌ییر اسد، مشهدی حسنقلی‌نین تووور جونکه‌سینه مشتریدور. او قیرمی محمده آلماق ایسته‌ییر. قیرمی محمد‌علی بو ایل او یاریم توکوز ایله باشین دولاندیرمیشدر، لاکن او تاپیردهیرتای آلیسا آللاه قویسا انشاءالله پیس اولماز.

مشهدی حسنقلی چوبوغی دولدیراراق- کن: باغ قارا جونکه‌نی دیسون‌دن‌دن- اونو، قووورجونکه‌نی دیسون قووورجونکه‌نی سه‌وترمرمم. توزینده‌کی «باش کندلی» یه‌ساتیش مایدیم، بوتون کنداهلی بیلیر. اسد دئیر- نیه، کم یثیم اولدا سا پیس‌ده‌یل.

بشیر - اسد خالا اوغلی! قایی جونکه‌سی‌دور دای، بیر حاموبیز اونا بلدیک. پیس‌ده‌یل ...دئییر. بئله بئله سوزلر دانیشیلماقدادور.

مشهدی حسنقلی اوچ آرواد آلیبدور. به‌دول آروادلارین بیرینه مشتریدور. او، همیشه چوبوق چکر، بو کندده اوتلا مشهدی شمس‌الله کیمی چوق چوبوق چکن یوخدور.

مشهدی حسنقلی‌یه دئیرم: ظالم اوغلی اوچ آروادی نیلیرسن؟ نیلیرم؟ نیله‌جکم؟ سئون که الحمدلله سوادون وار- باغ بیزیم ملالاردان چوخدا بیله‌سوت- اومودیم حاقدا واردورکه، آزدا بیلیرسن- آرواد آلماغین ثوابی «ثواب»دان باشقا که بیرایشی یوخدور. بیلیرسوزی دی‌ییندر.

قلبیمده دئیرم: رحمتلیک اوغلو رحمتلیک! خلق بیر آرواد آلا بیلیر، اما بوهله اوچ آروادلا بیر یئرده مشتریدور. قورتارمادی

ژنرالیسموس ستالین مصاحبه‌سینین بویوک تأثیری

آمریکا یونایته‌پرس خبر موسسه‌سینین مخبری سپولیوبلی‌نین ژنرالیسموس استالین ایله ائتدیگی مصاحبه دنیا خلقلری و صلح سوه‌لریسن آراسیندا بویوک بیر تأثیر باغیشلامیشدیر. نتیجه‌کی لندنده چیخان (دیلی‌وورکر) روزنامه‌سی ژنرالیسموس استالین ایله اولونان مصاحبه‌نی چاپ ائدیب و یازمیشدیر که چرچیل بنی محاربه‌اودونی آلاولاندیرانلاردانسدر ژنرالیسموس استالین آلمان مسئله‌سینین حل ائدیلمه‌سی یولونی آیدینجاسینا گوستریر روزنامه خصوصا بو مسئله‌یه چوخ اهمیت ویریمیشدور نیویورك رادیوسی دئییشدر که استالین محاربه‌نین قارشوسینی آلماق یولینی آیدین بیرشکلده گوستریر.

استالین مخصوصا بیله‌یریمیشدر که چرچیل بنی محاربه فکرینده اولانلاردان سایلیر. بیرلشیش ملتلر تشکیلاتین رئیسی آقای ابیارك استالین ایله آپاریلیش مصاحبه حقینده بیله‌دییشدر ژنرالیسموس استالینین سوزلری هیشه متالی و جلب ائدیجی‌دیر نیویورک تایمز- نیویورك هرالدتریبون روزنامه‌لری مارشال استالینین آقای قویلیننین سؤاللارینا و ویردیکی جوابلارینی روزنامه‌نین مهم بیر یئرلرینده یازمیشلار استالینین جوابلاری بو صفحه‌لرده باشدا ایری خطلر ایله یازیلیبندی.

خصوصیله ژنرالیسموس استالینین آمریکا ایله سوومت اتفاقی آراسیندا اولان علاقه‌لره دایر ویردیکی جواب داها اهمیتلی بیرشکلده چاپ اولموشدور.

آمریکانین باشقا روزنامه‌لرینده اولونان سؤاللار و مارشال استالینین ویردیکی جوابلار حقینده‌چوخلی مقاله‌لر یازمیشلار نیویورك رادیوسی دئییشدر که مارشال استالینین ویردیکی جوابلار بیرلشیش ملتلر تشکیلاتی عضولرینین دقتینی اوزینه جلب ائتمیشدر انگلیس نماینده‌سی تشکیلاتین جلسه‌سینده دییشدر که استالینین آلمانیا حقنده ویردیکی جواب داها آرتیق جلب ائدیجیدر خارجی وزیرلر شوراسی گرك بو جوابلارا دقتلی صورتده مطالعه ائله‌سینلر.

لندن روزنامه‌لرینین هاموسی ژنرالیسموس استالینین ویردیکی جوابلاری چاپ ائله‌میشلر. دیلی‌هرالد روزنامه‌سی مصاحبه‌نی کامل حالدا چاپ ائتمیشدر. عاینته ایستارك روزنامه‌سی مصاحبه‌نین متنی‌نی نشر ائدیب و اونون بارەسینده گنیش صورتده تفسیرلر یازمیشدیر. فرانس پرس آژانسی‌نین مخبری مصاحبه بارەسینده توز تفسیرینده قید ائتمیشدر که آمریکا و سوومت اتفاقی آراسیندا اولان علاقه‌لرده بیر قارانلیق یوخدور، استالین چرچیلی‌نی محاربه فکرینده اولانلاردان حساب ائدیر آلمانیانین فاشیستلردن تمیزلنمه‌سی بوتون ملتلرین اساسی وظیفه‌لریندن سایلیر. پاریس روزنامه‌لرینین ساولان سوسوار روزنامه‌سی یازمیشدور که استالینین ویردیکی جوابلاریت چوخلی اهمیتی وار، گرك آلمانیادان فاشیست قالیقلارینین ابدی اولاراق ریشه‌سی کسیلسین روزنامه مقاله‌نین سونیندا بئله یازمیشدر:

آلمانیانین فاشیستلردن تمیزلنمه‌سی ایچون بوتون ملتلرین قارشوسیندا عاینته صلحین محکملشمه‌سی یولیندا اساس و مهم وظیفه‌لردن سایلیر.

محمد علی زینی

گونش مجله‌سینین طلوعی

بهار فصلینین اولکرینده یئرین تازه سولوقلاری توز کهنه ومندرس پالتارینی اگنیندن چیخاریب بنی بیرجیانه وطبیعی رشدونمو مرحله‌لرینه وارد اولوب طبیعتده بنی بیر دگیشیکلیك حله گلدیگی کیمی بشرده زمانین و مکانین دگیشیلمه‌سیله توز مادی و معنوی قوه‌لرینی تجدید ائدیب کچمیش یورغونلیقلارینی گله‌جکدین آسایش ویاخشی امیدلریله رفع ائدیب. تازه بیر نفس، بنی بیر قوه ایله حیات عالمینین مبارزه میدانینا قدم قویور.

انسان طبیعتا عصرین دگیشیلمه‌سیله مراقلانار که بنی بیر یاشایش دوزه‌لدیب تازه بیر نقشه ایجاد ائتسین که، او نقشه بشرین گله‌جك سعادتینی تامین ائتسین.

حقیقتده عصر وزمانین دگیشیلمه‌سی، بنی بیر قوه منزله‌سینده‌دور که یورولموش بدنلره، ایشدن قالمیش وجودلارا قوت ویریب اونلاری داسویتج وایشله که بنی بیر ذوق ایجاد ائدیر.

ایندی عصر تازه‌لنیب وسمانین اوزه‌ریندن قارا بولوطلار کتری‌چکیلیب هوا صافلاندی، سحر اولسه‌ولدوزلاری گورونمه‌دی اونلارین تماتی ایله گونش پارلادی وبیر یوزونی توز قیزیل ساجلارینین شفقی ایله چولقلادی بشر ساکنلرینه گونشین چیخماسی بیر بویوك مژده اولدی.

آه او قارانلیق بولوطلاردان! دوغروداندا اگر هوا صاف اولمیا وساتین گوزەل شافلی گونشین سوگیلی منظره‌سی گورونمیه او حیاتین نه صفاسی!

آذربایجان اولکه‌سینده ارتجاعی قوه‌لرینین توره‌تدیگی قارابولوطلار آذربایجان دموقرات فرقه‌سینین شانلی رهبرلرینین دوزگون رهبرلیکلریله داغیدیلدی، آذربایجاندا آزادلیق گونشینین چیخماسینا میدان ویریلدی. ایندی آذربایجان خلقی تازه بیر روحه وبنی بیر نشاطه مالك اولمالیدلار. بیرکه پارلاق وسعادتلی تاریخی احیا ائدیب و شانلی قهرمانلاریمیزی خلقه تانیتدیریب، گله‌جك نسلین سعادتی اوغروندا «گونش» آدلی بیر مجله نشر ائتسین.

آه ای گونش! نه شانلی ونه گوزەل سبا صاحبی‌سن!

دوغروسی سنین آدین چکیلنده انسانین روحیندا بیر فرح وانبساط اویانیر که اونی وصف ائتمك یالنیز قلبی قدرتلی شاعرلر ویازیچیلار ائتیشیدیر.

ایله بو جهتدندیر که آذربایجان شاعرلر و یازیچیلار جمعیتی سنین گوزەل آدیندان الهام آلیب و سنین شانلی آدینی یاراتدیقلاری مجله‌نین باش صحیفه‌سینه زینت وئریرلر.

مجله‌نین هدف وروشی

بو مجله‌نین هدف و روشی بئله خلاصه ائتمك اولار:

مجله دورت قسمه بولونوب: ادبی، اجتماعی، بدیعی، تاریخی.

ادبی قسمده آذربایجان قهرمانلارینین عظمتلی تاریخی نثر و نظمیله جماعته تانیتدیریب و آزادلیق اوغروندا چالیشقان ومبارز شخصلر تربیه‌ائتمکه امکان یاراناجاق.

اجتماعی قسمده – تعلیم و تربیه‌وی بین‌الخلق موضوعلارینده، قادینلارین اجتماعی حیاته‌داخل‌اولمالاریندان وبنی یاشایش اصوللاریندان بحث ائدیله‌جك.

بدیعی قسمده: آذربایجان نقاش و رسامەلارین دنیایه تانیتدیریب عاشله موسیقی و خلق ادبیاتی توپلانیب منظم بیر اصوله سالماغا چالیشاجاق.

تاریخی قسمده: آذربایجانین قدیم ادبیات، ملی‌وتاریخی عنعنه‌لرینی خاطرلادیب، یازیچیلار وشاعرلرینین اثرلرینی احیا ائتمکده وبنی یارادیجیلیغا تشویق ائتمکده بویوك قدملر گوتوره‌جك.

خلاصه بو مجله‌ده هرکس ائتمه‌دیگی تاپا بیلر وهرشخص توز ذوق و استعدادی قدر اوندان بهره آپارا بیلر. مجموعه حاضرلیک آیدا بیر نمره و گله‌جکده ۱۵ گونده بیرنمره جامعه‌میزه تقدیم اولوناجاق. خلقمیز هرجهتجه یاجاردیقلاری قدر توز دوغما مجله‌لرینه کومك ائتمکدن مضایقه ائتمه‌جکلرینه امینیك.

علی توده

بایراقدار

گئجه‌دور، پرده لال، آسمانده‌الال
دیلسیز قوشلوق لارا باغرام یردن
گئجه‌دور، نه سس‌وار، نه‌ده‌بیر انسان
تبریزین قوشوندا دولانیرام مت
شهر یوخی‌دادور، یاتیر، دینجلیر.
اونەرا اوکیدر! هله اویاق در
هی یازیر، هی یوزور الینده‌قلم،
من بیر گون‌فکرسیز گورمەدیم اونو،
نه خیالی‌دور اولبب، اوبا خیش...
آلتیندان توکولور تارین ایتجی‌لر.
آه‌نه‌ده دوشونور اوصادق اورك؟
بو خلقین ان بویوك سعادتی‌دور،
اونون دوحی اینجه، قلبی کوورکمو.
او صحبت ائدنده توز ملتیندت
اونون سوزلرین قیمتی وارمی؟
اوغوجوم- ساتاکه، او، اختیارادور
وطنین کدری، الئین قربانی
اوکونکی آیاقی دکه‌ی بویوردا
اونون آلینداکی او مورلو بایراق،
آزادلق خبری یتیردی بیزه-

قندیللر ایچینده تك گزیر هلال،
اونا دینج اولموزلار سایرشهردن.
سکوت ایچینده‌دور بوتون خیابان،
نه‌در یوشاعری بنه جلب ائدیت؟
فقط بیر لوتادان‌بیر ایشیق گلیر.
یوخسا بو گئجه‌ده یانان مایاق‌دور،
اونون گوزلرینده چالانیر عالم،
بویوردون ناموسلو ایگیت‌اوغلونو.
قارا قاشلارینی چاتیب دایانیش
بوکیچیك اوطاقدا اوزون گئجه‌لر
اونون بیله‌دیگی هر آرزو، دیلك‌سی،
احساساتی، محبتی در،
لاکن دوستا یوموشاق، دشنه برکور.
سالونلار تیتره‌ییر حرار تیندت
اونو دیندیرنلر هیچ یورولارمی؟
جوخدا آق آلتندا قیریشیق واردر،
اوسون اوره‌گینده غبار یاغلادی،
طبیعت رنگینی ده‌گیشدی بیوردا،
قیتلی، شرقلی، اوغورلو بایراق،
خوش حیات، خوش دوران گتیردی بیزه.

صائین قلعه‌ده

صائین قلعه‌دن گلن خبره گوره آبان آیینین ۶ سینده دولت تیاتروسی هیئتی صائین‌قلعه‌یه وارد اولوب و بیرینجی نوبه هولاسودا اولان سربازلار ایچون کونسرت ویرمیشلر هیئت قادینلار و محصللر ایچون حاضله صومبتله خلقدن اوتری نمایشلر تماشایه قویوب و کونسرتلر ویرمیشلر خلق بو بارەده هیئتدن نهایت تشکر ائدیب و نمایشلری علاقه‌ایله قارشیلامیشلار

آذربایجان مطبعه‌سی

وطنلرینه کومك ائتمك مقصدی ایله بورایا گلیبلر. بو ایش بیزه آغیر گلیرسه‌ده یاملیییك که، بونلار کونوللی اولاراق بیزیمله اشتراك ائتمك ایسته‌ییرلر. بو، سوومت قادینلاری ایچون تجیلی بیر ایش دەیلدر. وطن کومك ایسته‌ییر، یاردیم طلب ائدیر...

بو قهرمان قادینلارین فرونتدا اشتراك ائتمه‌لری بوتون دنیا قادینلارینا سرمشق اولمالیدر. بئله‌لیکله قادینلار – قادینلارینا مدنی انسانلارا کیمی یاشاماغا، بوتون اجتماعی ایشلرینده کیشی‌لرله بیرلیکده فعالیت گوسترمگه لایق اولدیقلارینی اثبات ائدیرلر.

حکومتیمیزین دوزگون اجتماعی قورولوشی اونلارا توز شخصیتلرینی تاریخلر بویو نمایش ائتدیرمگه امکان ویرمیشدر.

کاپیتالیزم اصولی ایله اداره اولونان اولکه‌لرده قادینت اسیرلیکی و قادینلیق فاجعه‌لی بیرشکیله تحقیر اولوندیغی حالدا سوومت قادینلاری دنیا صلحینی تهلکه‌یه دوغرو آپاران فاشیزم قوه‌لری علیهینه قیام ائتمکله تاریخده شرفلی بیر صحیفه آچمیشلار.

نه ایستیك اولار؛ بشرین حقوقینی ایاق آلتینا سالماق ایستەین فاشیزم بیزی آروادلی- کیشیلی توز اولکه‌میزدن و دنیا زحمتکشلری آزادلیغیندان دفاع ائتمك اوغروندا اوروشماغا مجبور ائتمیشدر. نه اولار؟ بیز قوی بیزیم قادینلاریمیز بو قوریاقلاری یوباسین. توز مقدس وظیفه‌لریمیزی انجام ویرمك ایچون هیچ بیر زاددان قورخموروق.

بیز بو گون آند ایچیریك که، سون قطره قانیمیز قالانا قدر دنیانین مظلوم و ایللر بویو استثمار آلتیندا یاشایان ملتلرین فاشیزم تهلکه‌سیندن قورتارماق ایچون مبارزه‌میزه ادامه‌ویره‌رك...!

بیز آند ایچیریك که بویوك داهی لنینین قوردوغی مقدس تشکیلاتیمیزی قوروبوب حفظ ائدك...

بیز محاربه میدانلاریندا ولره‌یکیمیز قربانلیقلارا، بیز وظیفه‌یه، وطنه آند ایچیریك که بشریت دشمنلرینی ازیب داغیتمادان ایندی‌یه‌جه اسلحه‌میزی یئره قویمایاجاق...

بیزیم گوکسون تلیمچیلاریمیز قوه‌لی یتکلریمیزله وطنیمیزین اختیاریندادر.

بیز قهرمان قادینلاریمیزین قارشیسیندا دیز چوکوب اونلارین شجاعتلرینی تقدیس ائدیریك و اونلار بیزی شجاعتله‌نیریرجه‌رکلندیریرلر...

یاشاسین آنتانالیق اوغروندا مبارزه ائدن سوومت قادینلاری!

فتحی خشگنابی

عشق و محاربه!

یا

آلکساندرین خاطره‌لری

-۸-

قیزلارین گله‌جگیمن خبردار اولدیقدان سونرا بیز‌حاموسیز اونلاری گورمکه گئدیریك، آه! بیلیرسن بو ساعت من نه حالدا ایدیم؟ ایوانین تشالی‌سی‌دا اونلارلا گلیبدر. اونلار بیر‌بیرینی گوردیکدن سونرا قوجاقلاشیب سئوینجکلریندن آغلادیلار. بیر مدت ساکت قالیب سونرا توز ایشلریندن اوتانان کیمی اولاراق گولومسه‌یه‌رك آیریلدیلار. ایوان اونو توز یولداشلاری ایله تانیش ائتدی.

اونلارین گله‌سی‌نین مناسبتیله فرونتدا جشن دوتدیق، تهارچاقی ایوان، سیمونداندان اجازه آلدیقدان سونرا یوبتلی سوزه باشلادی:

د— یولداشلار! بو گون بیزیم وطن یاجولاریمیز ۳ تا

آذربایجان خلق ادبیاتی

توپلایان حسین صابرزمان

آتالار سوزی

قیماس ، قیامت قالماز .
پینبکی دارالیناسان ، قسابه‌یب ال
آیاقنی جیراجاق
جان دی ، جان ایشیت .
جیننه گیمن ، گوزونه یولداش آرایار
گولدی وار ، دوندی یوخدی .
ظلملن آباد اولان،عدلیلن ویران‌اولار
ایگیت یاخشی اولار تیلر دده‌مالین ،
یا خود پیس اولار تیلر دده مالین .
دلی‌دن عقلی‌سی اولماز .
تولومدن یاپشمازسا ، قیزدیرمایاراغی
اولماز .
قورخونین ، بالاسی تولسین .
قاچانی قوومازلار .
بیری تولـه‌سه ، بری دیریلمز .
دمومه دیه‌یلر بوینون اگری‌در ،دیه‌دی
هارام دوزدر کی .
آلوو بلوودان به‌یدی .
کور آتین ، کوردا تملیندی اولار .
قیزمادیق ایشی‌سندن ، کور اولدیق
توستی‌سندن .
قه‌قنج یاراسی ساغالیب گیدر ، دیل
یاراسی گیدمز .
قاپیلار ، آتی کور قاتی،
تندیر یانار ، توستی چیخار .
کن کن نه‌قدر قویونی دوین قازسا ،
توزونی تکمه گورر .
یله‌کانی ، بربر چیخارلار .
آقاجی ایچندن ، قورت یی‌یر .
آز یی ، گوزونه بر توکر دوت .
آت تولوب ، ایتین بایرامی‌در .
آدام ایت اتی یی‌یر ، منت چکمز .
تازا گلدی بازاردان ، کهنه دوشدی
نظـردن .
هارا ایشیق‌در ، یه‌یه بوجاقی .
دیل دیه‌یگین ، باشا بلادر .
مینده‌ده قورت آزیدی ، بریمه گی‌لن
گلـدی .
حساب دینار دینار ، بخشش تومن تومن
دوشانا دیر قاچ ، تازی‌یه دیر دوت
باغ وقتی باغبانین قولاقی ایشتمز .
گورمه‌میشین بر اوغلی اولدی ، ویردی
گوزون چیخارتدی .
قربان اولوم او دعوایا ، اوستوندن
بر ساعت کچر .
یامان گونون عمری آز اولار .
اوتانانین اوغلی اولماز .
گوردون یبک ، دای نه دیبک .
آشاغیدااوتومور، یوخاریدا ایسه یر
گـوخ‌ور .
دامجی‌دان قوتاریب ، یاغیشا راست
گلدیـک .
دوشاب آلدیق ، مربا چیخدی .
دوزی یییب ، دوز قابین سینديرمازلار

هر گوزه‌لین بر عیبی اولار .
آصلانین ارکک دیشی‌سی اولماز .
حامه گیرمن ترلر چیخار .
قورد بالاسی آیرده قورد اولار .
بوش تفنک دن ایکی نفر قورخار .
ایتین عقلسیزی قیاقاندان یای اومار
اونودا چینی قابدا .
کچل‌باشا خیرلی داراق‌یاراشماز .
دوز یئرده یئریه‌نیر قصدا‌ایلاق آتیر .
تولکی ،تولکی‌یه بویورور تولکی ده
قویروغنا .
اوردک دورار قـاز یریش بریـین
توز یریشنده ایتیرو .
چوره‌گی ویر چوره گیجه‌یر چوره گده
اوستنده ویر .
خوروس اولماسایدی صبح آچیلمازدی،
کورنه ایسترایکی گوز ، بیری اگری،
بیری دوز .
کور کورا دییر جیت‌یری گوززوا .
سوقانی کیم یی‌یر دوده‌جر، مطلی کیم
دی‌یر عیبه جر .
بالیقی آت دریایه بالیق بیلمه‌سه ،
خالق بیلر .
آج دییر دویمارام ، توخ‌دییر آچالیارام.
آجین ایمانی اولماز .
چولک دیغیررانیب، دوواقین تاپیب .
یوغورد توکولنه یئری‌قالار ، آیران
توکولنه نه‌یی قالار .
انصاف دینین یاریسی در .
وورانی وورارلار ،
ایلان هربئره اگری گیتسه ، توزیووا-
سینا دوز گیدمز .
آجی‌مه‌ن جی‌جیلار .
قرالتین دالیسی ایشیق لیقدر .
توزی یغیلان آغلاماز .
آج‌تویوق یاتار، یوخودا دارو گورر.
ایت ایته‌یگیندن، ال‌چکسه، صومسونه-
گیندن ال چکمز .
هرنه توکسن‌آشووا اوگلر قاشیقنا .
دوگه قاپوسی دوگللر قاپوتی .
داما ، داما ،گل اولی ، دادا، دادا،
هیچ اولی .
که‌چینین قوتوری ،سرچشمه‌دن سوایچر.
تویوقین پیسی ، برک یومورتلار .
آج قودورقان اولی جیلاق اوینافان.
دوه گوردون ، قینی‌دا گورمدیم ،
دوه اوینایاندا قاریاقار .
وفالی ایت، بی‌وفا آرواددان‌یاخشیدر.
قیزارا ، قیزارا ، تولک ، سارالا ،
سارالا ، قالماقدان یاخشی‌در .
اك آدامین هرنه‌دن گـوب قویسون
عقلین اوستونه .
چراغ توز دیبنه ، ایشیق ویرمز .
بالانجی‌نین ، حافظه‌سی اولماز ،
کچل چـاره قیلسا ، قاباقجا تـوز
باشنا قیلار .

اعلان

آذربایجاندا خلق یارادیجلیقی صنعتینی تشویـق ایتمك و اهالینی آذربایجان خلق یارادیجلیقی اوستالارینین اثرلریله تانیش ایتمك‌مقصدیله سوویت اتفاقیله مدنی علاقه جمعیتی و سوویت مدنیت ایوی ایران آذربایجانی خلق یارادیجلیقی اوستالارینین اثرلریندن عبارت تبریزده‌کی‌سوویت مدنیت ایوینده سرگی تشکیل ایدیر .

سرگیده اشتراك ایتمك ایستین‌خلق یارادیجلیقی صنعتکارلاری توز اثرلرینی سوویت مدنیت ایوینده سرگی کومسیونینا تقدیم ایده‌بیلر .

سرگیده اشاغیدا گوستریلن صنعت اثرلریله اشتراك ایتمك اولار .

۱ - مختلف توخوما صنعت ایشلری : خالی ، خالچا ، پالاس ، شال ، تیرمه گلاغایی ، یایلیق ، پارچا ، یافتا ، زنجیره ، تورتـورك ، پرده ، خورجون ، کیسه ، قلمدان قابی ، جوراب و غیریلری .
۲ – پارچا اوزه‌رینده ایشله‌مه ، چکمه . تیکمه و گلابتین ایشلری .
۳ – زرگرلیك و مینا ایشلری ؛
٤ – ظریف ساخسی قابلاری .
٥ – مختلف نوعلی ظریف نجارلیق ، خاتم و منبت کارلیق ایشلری .
٦ – مختلف مسگرلیك و قلم ایشلری .
۷ – مختلف قابلار اوزه‌رینده قاشلیق و قلم ایشلری .
۸ – یوخاریدا گی‌لاردان باشقا‌خلق یارادیجلیقین‌مختلف‌ساحه‌لرینه‌عائدظریف‌ایشلر

گوستریلن بوتون اثرلر مرداد آیینین ۲۰ سیندن آذر آیینین ۱ نه‌قدر (آغوست‌آیینین ۱۱ دن‌نویابر آیینین ۲۱ نه‌قدر) مدنیت‌ایوینده‌قبول‌اولوناجاقدر .

سرگیده بیرنجی‌لیك قازانان اثرلرین اوستالارینا آشاغیدا گوستریلن اوچ درجه‌لی مکافات ویریله‌جکدیر .

بیرنجی درجه‌لی مکافات	۱ عدد بئش مین ریال
ایکینجی درجه‌لی مکافات	۲ عدد هر بیری اوچ مین ریال
اوچونجی درجه‌لی مکافات	٤ عدد هر بیری مین ریال

تشکیل اولونان خلق یارادیجیلیقی سرگیسی ایکی آیا قدر دوام ایده‌جك و سونرا اثرلر توز صاحبلرینه قایتاریلاجاقدر .

سرگیه دایر معلومات آلماق ایچون هر گون سحر ساعت ۸ دن ۱ ره قدر مدنیت ایوینده حاجی زاده‌یه مراجعت ایتمك اولار .

مدنی علاقه جمعیتینین اداره هیئتی مدنیت ایوی مدیریتی

آذربایجان شاعرلرینه اتحاف

تاکـه اولدی نور رخسارین گونش‌تك آشکار
مه یوزین تك ای گوزل اولدی منور بو دیار
جلوه نور رخون آفـاقی یکسر دولـدوروب
هر کس اول نوری گورروب‌اولش منیم‌تك جان‌نثار
عشقده (کامل) وفـاده (بی‌ریـا) برعـاشقم
(فطرت) یا گیده عصیان یوخدور آنلار (هوشیار)
(اعتماد) ایتدیم وصاله (صابر) اولدوم هجرمن
(شادمان) ایت قلبی ای سایه هر وقـار
مصحف رخساروی (صحاف) ایدیه‌یر جزوه‌بند
نویابپ پـاشیده ایتـیت دستبرد روزگـار
کعبه وصلیت تماشیله هی (چـاوش)تك
ایلـرم شور و نـوا اولـسون نسیم وصل‌یار
(نجم) بختیم اولدی تابان برده (محزون اولمارام
(توده) مقبل یاشار دنیاده هر آن (بختیار)
بلبل (شیدا) کیمی ال چکمرم گلـزاردن
سینه‌می گـر زخمه‌دار ایتسه جفای نوك خار
دهرده (فیروز) بختم ایندی (یورچالو) الله
همنشین‌در عاشقه گلشـت آوا ای گـلعذار
گلشن ایچره لاله‌تك(گلگون)گورور کن گل یوزین
عندلیبین قلبین ایلر درد حسرت بی قرار
زلفی رخساره توکه (هاشمی) غالبت گورروم
ایته خالین‌تك جهات ملکین گوزمده تیرتار
اتك چشیم (کاشف) اولدی سربی ایتدیم‌عیان
بسکه هجرینده الـدی گوزیاشیم بی اختیار
(بیکنام) اولدوم الیمده وار (درفش) نصرتیم
یرده (آذر اوغلی) گورمز ای جوان هر گرفتار
بو (سلیمان) ملکینه (امین) گلوبدر چوخ ادیب
سنده یاز بو مطلبی قالسون جهاندا یادگار

محمد – امین – امیرکارگر

قاسم تیروزان

((گونش مجله‌سی))

بو گونلرده تبریزده شاعرلر و یازیچیلار جمعیتینین « گونش » آدلی نفیس بیر مجله‌سی نشر اولونموشدور.

بو مجله ، جمعیتین آز بیرزماندا بویوك فداکارلیق و فعالیتی نتیجه‌سینده عمله گلمکله برابر قدرتلی و جوانت یازیچی و شاعرلریمیزین مضمون اعتباریله زنگین و خلقیمیزین ساده آنـا دیلینده یازیلمیش شعر ، مقاله و حکایه‌لریله دولو اولاراق آذربایجان مطبوعـات ساحه‌سینه یئنی قدم قویماقا باشلامشدر . بو مجله‌نین نشر اولونماسی ، یازیچی و شاعرلریمیزین قدرت و اراده صیتی افتخارلا دولی بیر شکلده‌جانلاندیریب و اثبات ایده‌جکدر .

کیچمیش ظلمتله دولو ایللریمیزن شوم تاثیری آلتیندا توز آنا دیللریندن محروم ایدیلن استعدادلی یازیچی و شاعرلریمیز ، بو گونت ایللرجه بویوك بیر آرزو و اشتیاقلا حسرتینی‌چکدیکلری آنا دیللرینده خلقیمیزین ایستك وآرزولارینا اویغون یازماقا باشلامیشلار .

بونی دا کمال افتخار لا قید ایتمك لازمدر که ، شاعر و یازیچی‌لار جمعیتی تشکیل تاپدیقی گوندن ایندی یه قدر ، تولکه میزین بیرچوقنی یازماقا باشلایان شاعر و یازیچی‌لارینی تربیه ایدمرك اونلارین ایندی و گله جکده ادبیات عالمینده ترقی ایتملری‌ایچون‌اونودولمازجدیلر اتمیشدر .

« گونش » مجله سینین روحیه‌لی شاعر و یازیچیلاری ، خلقیمیزین چوق یاخیندان تانیدیقی تالانتلی قلم صاحب لریدرلر که ، اونلارین اثرلری ۱۲ شهریوردن سونرا آذربایجان مطبوعاتیندا اونودولماز بیر یئر اشغال ایتمیشدر .

بو شاعر و یازیچیلار ، حقیقتله دیمك اولار که ، وطن و ملتیمت زواله محکوم اولدیقی دوره‌لرده ، خائن ارتجاع کابـوسی نین اسرارلا دولو پرده‌لرینی جیراراق ، اونلارین پیس عملریله برابر قارا ماسقالارینی گوتوروب ، وطنین حـالیله یانارق خلقیمیزین روحی یارالارینا شفا اولوب اونلارین اضطراب و آجیلارینین ان مبارز جارچیلاری اولموشلار .

چینده

چینده چیخان شین باتور روزنامه‌سینین یازدیقینا گوره چینده انگلیس مامورلاری توسطیله شیخه نفرین‌"اولدورولمه‌سی خلق طرفیندن شدتله تنقید اولونموشدور . شیخه گون قاباق گولو شهرینده بواشه اعتراض‌ایتمك مقصدیله بیر هیئت تشکیل ویریلیب و خلق بو باره ده انگلیس پولیسلرینه‌اعتراض ایتمیشلر پولیسلر بو اعتراضه گوره غیضاق ایداره آتش آچمیشلار .

اداری اعلان

بوتون شهر و اطراف آبونه چی لریمیزدن خاهنا اولونور آدرسلرینی ده‌گیشدیردیکلری صورتده کتبی اولاراق بو اداره‌یه خبر ویرسینلر .

مدیریت

۹–۱۰ ۱

ماکزیم قورکی

شیطان

-۳-

– بوندان نتیجه ده‌گر بیرشی اولا بیلمز . چونکه بوتون عمر بویی ، چوق وقتلر منیم آرزولار و هوسلریمین اودی اوزره سویوق صو سپیشدیلر .

یان‌یانا دار خیابانین اوزه‌رینده قبرلرین و خاچلارین آراسیندا یول گیدیردیلر . ایکی گوك رنگلی ایشیق یازیچینت گوزلریندن یئره دوشوردی وشیطانا توز یولونی تشخیص‌ویرمك امکانی ویریردی .

چوخ تارین بیر یاغیش اونلارین بدنینه نفوذ ایدیر ویئل یازیچینین اوت دسته‌لری آراسیندان و داها ایچینده‌قالـمیش اولان یوش نفسی ایچیندن کئچیردی .

شیطاندان سوردی :

– شهره می گیدیریك ؟

– اورادا سیزین‌ایچون جالب توجه بیرشی واردیر ؟

یازیچی محکم بیر سس‌له جواب ویردی :

– آلا عیان منیم‌ایچون جالب توجه در .

– عجبا یاشاییشین علاوه سیزین ایچون ارزشی میوار ؟

– شك سیز .

– نه ؟

– سیزین‌ایچون نتیجه تشریح ایده بیلمرم ؛ یشیر هر شیئی ایندیکی سینین مقیاسی‌ایله تولچر . . . او اگر « آرارات » ین قله‌سیندن توزی‌ایله بیر داش گتیرمیش اولسا ، او داش اونون نظرینده اهمیت تاپار .

شیطان گولومسه‌یره‌ك دیه‌دی :

– ای بدبخت حشره !

یازیچی سویوق بیر لحن ایله :

– و او قدرده خوشبخت ، دیه جواب ویردی .

شیطان داها جواب ویرمه‌دن چکینلرینی آتدی .

قبرستاندان چیخمیش دیلار ، اونلارین برابرینده بیر کوچه گورونوردی ، ایکی ردیف تولرین آراسیندا شدتلی بیر قال راقیق حکم سورمکده‌ایدی ، و مطر قانوسلار ، یئرین ایشیقدان محروم اولماسینا بوتون آیدینلقلا شهادت ایدیردیلر .

شیطان بیر لحظه چوسدیقدان سونرا :

– سوبله‌یین گورروم توزوزی قبرده نتیجه حس ایدیرسنز دیه سوردی :

– ایندی‌که اورایا عادت ایتمیشم ، چوخ‌یاخشی و راحت ...

اما اول چوخ عذاب ویریجی ایدی .

تابوتین کـاربنی میخلایان صفره، میخلارین بیرینی منیم بدنیمه چالیش ایدی – بیلمیرم نه – اونیدا کاه‌مه . بو چوق‌اهمیتسیز بیر موضوع ایدی تصدیق ایده‌یرم ؛ اما چوخدا خوشا گلیم دگلدی یابیرسیز آز قالیبـدی یئله فکر ایده‌م !

یئله لیکله منیم گله‌می خراب ایتمك ایسته‌ییرلر ، چونکه منده کاهدان بوکه وسیله‌سی‌ایله عقلین بعضی مال‌لارینی خراب ایتمیشدیم .

بالاخره قوردلار گلدیلر ، اونلاردا – مرده‌شور یوموشلار – تنبل‌لیك و ناامیدلیکله‌منی ییردیلر .

شیطان تولونون جوابیندا :

– بو قلب منیم‌ایچون هیچ ده تعجب ویریجی دگلدردیدی بو خصوصدا قوردلارا ایراد دوتماق اولماز چونکه توپراقسی بیر اسکلت چوخدا یئه‌لی بیر غذا دگلدر .

یازیچی دیه‌دی :

– اما مگر منیم جسدیمده نه قدر ات وارایدی ؟ تقریباً هیچ

– بوینلابرابر بو اثری یئك لازم‌ایدی و من حس‌ایدیرم که بو چوخ نامطبوع بیر ایشدر و حتی اولماق عرضینه آچمیا گلمه‌در . حالبوکی یئلا قوردلار کتابفروشلاری بول الملیا و هوس‌ایله ییرلر .

لهستان غرب سرحدلری حقینده

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

بیرکن سوومت اتفاقی ایکیمی ایل اول جبرایله اشغال ایدیلمیش بو ناحیه‌لری گیری قایتاردی.

آلمانیا مغلوب ایدیلدیکدن‌سونرا سوومت اتفاقی انگلتره و آمریکانین موافقتی اوزره لهستانین سابق اراضی‌سی اولان و آلمانلار طرفیندن نئچه یوز ایل طرفینده جبرا اشغال‌ایدیلمیش ناحیه‌لرین بو ئولکه‌نین اختیارینا ویریلمه‌سی پوتسدام قونفرانسیندا قطعیتله قرارلاشدیریلدی.

بو یئرلر لهستانا اعاده ایدیلدیکدن‌سونرا ، لهستان حکومتی سوومت اتفاقینا گئری‌قایتاریلمیش‌اراضی‌ده ساکن اولان لهستانلی‌وطنداشلارا یئر ویرمک ، و گله‌جکده بیر آلمان «ستون پنجم» ی‌ایله قارشیلاشماماق اوزره «پوتسدام» قرارینی امضالایان بویوک حکومتلرین موافقتی ایله ، الحاق‌ایدیلن تورپاقلارین‌ساکنی اولان آلمانلاری لهستاندان اخراجی ایتدی.

بئله‌لیکله‌اوچ میلیونا قدر آلمانلی مهاجر عنوانیله او ئولکه‌دن ایشیکه کوچوریلدیلر.

بوتون‌بوعمل و انتقاللار «انگلتره و آمریکانین» موافقتی‌ایله عمله گلدیکی حالدا ، ایندی هرایکی حکومت بوسرحدلر حقینده یئنی نظریه‌لر ابراز ایتمکه باشلامیشلاردیر.

۱۰ گون اول انگلتره پارلمنتینده دانیشان انگلتره خارجی ایشلر وزیری «بوین» اوزمان انگلتره‌نین اکراهلا بو تغییراته رضایت ویردیکینی ادعا ایتمیشدیر.

حالبوکی همین انگلتره حکومتی لهستانین استقلالینی تضمین ایتمک بهانه‌سی ایله محاربه‌یه باشلامیش‌ایدی.

ژنرالیسیم ستالینین «یونایتدپرس» رئیسی «قیوبئلی» یه ویردیکی‌جواب بو خصوصدا سوومت اتفاقینین قطعی نظرینی بیرداها تایید ایتمیشدیر.

اصولا ایندی لهستانین غرب‌سرحدلری حقینده انگلیزلر و آمریکانلارطرفیندن باشلادیقلاری بوادعالردن آلمانیا خلقی آراسیندا بو ئولکه‌لرین نفعینه بیر تبلیغات وسیله‌سی عنوانیله استفاده ایتمک فکرینده‌درلر. هابئله آنقلوساقسونلار ، بو ادعالاری ایره‌لی سورمکله احتمالی اولاراق «رور» ناحیه‌سی وباشقا آلمانیا سرحدلری حقینده سوومت اتفاقی‌طرفیندن تکلیف ایدیله‌جک طرحلرین مقابلینده بیر قارشیلیق ذکرو حاضرلاماق ایسته‌ییرلر.

او لحاظدان‌درکه سون گونلرده نیویورکدا «برنز» طرفیندن سویلنمیش اولان بیرنطقین آلمانیا مسئله‌سینه عائد اولان بیر حصه‌سی آرتیق درجه‌ده اهمیت کسب ایدیر.

«برنز» دیمیشدیر که :

«نیویورکدا توپلاناجاق ٤بویوک دولت نماینده‌لرینین ۲۰ نوامبر قونفرانسیندا آلمانیایا مربوط اولان اساسی مسئله‌لرده او جمله‌دن آلمانیا سرحدلری مسئله‌سینده اساسی بیر موافقته یئتیشیله‌دیکی تقدیرده ، آلمانیا ایله قورولاجاق عمومی صلح قونفرانسیندا اشتراک ایتمکه حاضر اولابیلاجاقدیر ...»

بورادان آنلاشیلدیقینا گوره ٤ وزیرلر قونفرانسیندا آلمانیانین سرحدلری مسئله‌سی‌ده اولدیقجا مهم یئر دوتاجاقدیر . هابئله آنقلوساقسونلارین بوسرحدلر حقینده چه‌ووورماق وسیله‌سی‌ایله دموکرات‌لهستان‌حکومتینه باسقی و فشار ویرمک نیتینده اولدوقلاری‌دا آیدینجاسینا آنلاشیلماقدادیر بو حکومتلر بئله‌لیکله لهستان داخلی‌سینده اولان ئوز مرتجع وعاملـ

دوستلاری و عامللرینه یاردیم ایتمک ولهستان دموکراسی جبهه‌سی برابرینده اونلاری عملا و معنا تقویت ایتمک ایسته‌ییرلر.

انگلیزلر لهستانین غرب سرحدی

لریندن ، لهستانین انگلترده اولان قیزیل موجودیتی ویرمه‌مک کیمی بیر فشار وباسقی وسیله‌سی عنوانیله استفاده ایتمک ایسته‌ییر و آمریکالی لار ایسه بو جهتدن اونلارا یاردیم گوستریرلر.

اوقتیابر انقلابی وشرق

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

بیر قبرستانا چوریلمیش و اولسون مظلوم خلقلری یاغلارینیث آلتیندا قیزیل یاتاقلاری اولا-اولا آج‌جان ویریرلر ....

بو وضعیت ادامه تاپیردی ۱۹۱۷ نجی ایلده اوقتیابر انقلابی گونشی پارلادیقدا بوتون دنیانی ایشیقلاندیردیقی کیمی شرقین ظلمتی یاراراق واورادا یاشان خلقلرین قلبینی‌ایشیقلاندیردی واونلاردا مبارزه وآزادلیق دویغوسی اویاتاراق اونلارین حیاتندا یئنی بیردور آچدی.

دیگر طرفدن اوقتیابر انقلابینین یاراتدیقی‌ایله چار حکومتی دارمادایین اولموش ونتیجه‌ده اونین استعماری و ملتلره قارشی ظلم سیاستینه سون قویولدی.

اوقتیابر انقلابیندان سونرا بیر طرفدن سوومت حاکمیتی دوروبنده‌آچی حیات سوومت روسیه‌نین شرق‌خلقلری کامل آزادلیق وخوشبخت بیر یاشایشا چاتمیشلار . اونلارین ملی آزادلیق و مدنیتلرینین انکشافی ایچون لازم شرایط وامکان یاراتمیشدیر حالبوکه بو خلقلر چاردوروبنده هیچ‌بیرآزادلیق حقه مالک دگل‌ایدیلر . ایندی‌ئوزبک تاجیک ، ترکمن و..... مترقی خلقلر کیمی حیات سورمکده‌درلر اونلار هر گون داها آرتیق سرعتله ترقی و انکشاف ایتمکده‌درلر.

اوقتیابر انقلابیندان سونرا سوومت حکومتینین بوتون ملتلره قارشی‌دوتدیغی دوستلوق سیاستی‌نتیجه‌سینده‌قونشو شرق دولتلری ئوز حاکمیت واستقلاللارینی امپریالیستلرین تاپاقیندا قوروماق ایچون محکم بیر دایاق‌تاپمیشلار. اوقتیابر انقلابیندان سونرا شرقده گئنیش آزادلیق حرکتلری وجوده گلمش وعصرلربویی اسیر یاشایان واستقلال وحاکمیتلری امپریالیستلر طرفیندن تاپدالانان واوبوجاق اولان مظلوم شرق خلقلری‌امپریالیزمین‌سلطنه سون قویماقا قیام ایتمیشلر بوگونث چینده اندونزی ده هندده ایراندا... و...بویوک ملی‌آزادلیق حرکتلری‌یارانمیشدیر بوامپریالیزمی محو ایدیب وآزادلیقا چیخماقدان عبارتدیر.

مظلوم خلقلرین بو قورتولوش و نجات حرکتلریندن پشتیبانلیق ایدن بیر قوه وارسا اوداسوومت حکومتی دیر . بونا گوره درکه شرق ملتلری سوومت حکومتینه واونلارا مبارزه یولونی گوسترمن و شرقده آزادلیق نورونی ساچان اوقتیابر انقلابینا قارشی حدسیز صمیمیت و علاقه بسله‌ییرلر اونا گوره اوقتیابر انقلابی شرق خلقلری ایچون‌ان‌بویوک وسوینجلی بیر بایرامدیر.

* * *

شرق ملتلری بوگون ارتجاعین یاراماز عمللرینه وال قوللچالماسنا باخمیاراق ئوز آزادلیق حرکتلرینه ادامه ویریرلر . وغالبیته چاتمالاری دا حتمی‌دیر.

یاشاسین آزاد شرق واونوت الهامچیسی بویوک اوقتیابر انقلابی!

جمعه گونی ملی اورقستره‌ده

اول صفحه دن بقیه

اولونموش ملی اورقستر آز مدت ایچریسینده بویوک حرمت قازانمیشدیر اونون تولمه‌ثیوبئین مقصدی ، آرزوسی بالنیز ئوز خلقینه ، آذربایجان خلقینه صادق اورکله خدمت ایتمک اولموشدور.

بونا گوره ده خلق ده اونی سئویر ، خوشلاییر و دفعه‌لر ایله آلقیشلاییر . چونکه او بو صحنه ده ئوز ملی مدنیتی نین عنعنه لرینیث پارلاق نمونه‌لرینی گورور و ئوز دوغما دیلینی ایشیدیر و افتخار ایدیر.

ایندی بیزجسارت له دیه بیلریك که ، ملی اورقستریمیز دگیل ، ایراندا بلکه بوتون اورتا شرق ئولکه‌لرینده یگانه صنعت اوجاقینا چئوریلمیشدیر.

بو ملی اورقسترین تکاملینده سوومت متخصصلرینین یاردیمی‌سی آز اولمامیشدیر.

سوومت اینجه صنعتینین گورکملی نماینده لری بیزیم الیمیزدن دوتوب ترقی ذروه سینه دوغری هدایت ایتمکده در . اونلار بو یولدا ئوز انرژی لرینی صرف ایتمکدن چکینمه‌میشلر.

بیر سوزله سوومت مدنیت اییوی ملی اورقستریمیزین بانی سی اولموشدور . سوومت مدنیت اییوی نین گنج و استعدادلی بسته کاری آقای حاجی ــ خان محمد اوندان خواهش ایدیریك که ، بو کیچیك هدیه لری بیزیم جوانت تولمه‌ثیو بیزدث قبول ایتسین.

اعلان

قیش موسمی باشلادیقینا گوره تبریزده‌کی سوومت مریضخانه‌سی آبان آیینین ۱۱ ندن (نوبابرین ۱ ندن) ایش وقتینی آشاغیداکی ترتیبله تعیین ایدیر . جمعه گونلریندن سوای هر گون سحر ساعت ۹ دان ۲ یه قدر گون اورتادان سونرا ساعت ۳ دن ٦ یا قدر .

مریضخانه‌نین مدیریتی

بیلدیریش

سوومت مریضخانه‌سی خبر ویریر که محترم اهالینین خواهشنه گوره مریضخانه‌نین تازه بناسینده خانملار ایچون مخصوص دوغوم شعبه‌سی تشکیل ویریلیب تازه گلمیش عالی درجه‌لی خانم دکتر آستاخوروسکایا توسطیله معاینه و دوغوش قبول اولونور هابئله مریضخانه‌ده دیش مریضلری تازه و قابل متخصصلر طرفیندن معاینه و معالجه ایدیلیر.

سوومت مریضخانه‌سینین مدیریتی

بیلدیریش

سوومت مریضخانه‌سی خبر ویریر که رنتگین (برق و آینه)شعبه‌سی تازه اصول اوزره تشکیل تاپیب و مریضلر تازه گلمیش عالی درجه‌لی متخصص‌دکتر توسطیله معاینه و معاینه نین نتیجه‌سی مریضلارین ایسته‌دیکلری دیللرده یازیلیر

سوومت مریضخانه سنین مدیریتی

خلقیمیزین معارفه رغبتی

اول‌صحیفه‌دن بقیه

ایچون فقط تیکیلتی سیله سولوله گتلیکیه اوتوزمین‌تومن اهالی طرفیندن خرج ایدیلمیشدر . همین بو مکتبده ایندی ۳۰۰ نفر اوشاق تحصیل ایتمکده‌در. تبریزین خیاوان‌محله‌سی خلقی ، یاشاینا یئنی باشلانمیش بیراورتا مکتب‌عمارتی ایچون ایکی‌یوز مین‌تومنه قدر نقد پول توپلامیشلاردر.

بو مکتبین یئری اولدن حاضر ایدی یالنیز تیکیلمه‌سینه اوچ-دوورت یوز مین تومن خرج‌ومصرف‌ایدیلمه‌سی تعیین ایدیلمکده‌در . بو مصرفیث هاموسینی اهالی ئوزلری تعهدایتمیشلردر . بو مکتبین عمارتی سایس تیکیله‌جك اولان اورتا مکتبلرایچون بیر نمونه اولاجاق طرزده‌در. بونلاردان باشقا میانادا ، اوسکوده ،اهرده، سرابدا وآذربایجانین باشقا یئرلرینده معارفه گوستریلن حسن رغبت اثری اولاراق مکتبلر ، علم و عرفان اوجاقلاری بنا ایدیلمکده‌در . دیمك‌اولار که ، خلقیمیز بوخصوصدا بیر-بیرلریله یاریش ایتمکده‌درلر.

فرقه‌میزین بوخصوصداکی گوستریشی و آذربایجان خلقینین کول آلتیندا قالمیش اودکیمی پارلاق استعدادینی میدانا چیخاران و اونا رهبر لیك ایدمن شانلی فرقه‌میزین‌تاریخی خدمتلری هیچ بیر زمان اونودولمیاجاق‌و گله‌جك نسلیمیزین تاریخ صحیفه‌لرینده قیزیل خط لرله یازیلاجاقی محقق‌دیر. فرقه میز گئچن ایل داغلار باشیندا ، چوللرــ‌دره‌لر و ته‌لرده‌قاردا‌طوفاندا آذربایجانلی نین غصب اولونان‌حقوقینین قاصیلردن ، جلادلاردان یعنی ارتجاع حکومتیندن‌اعاده ایتمك‌ایچون بیر الینده سلاح بیر الینده مقدس نهضت بایراقی اولدیقی حالدا، ملتیمیزه رهبرلیك ایدیردی.

ایندی ایسه ، فرقه‌میز ئوزتاریخی وظیفه‌سینی یئرینه یئتیریب و ملی مرامینی سلاح گوجیله اله گئتیردن سونرا ، بیر الینده کتاب و بیر الینده معارف مشعلی اولاراق خلقیمیزی علم سعادته و مدنیته دوغری هدایت ایتمکده در.

فرقه میز و خلقیمیز بیرلیکده‌ئوز مراملاری‌نین‌ایکنجی مرحله‌سی یولونی گئتمکده بیر آن گئری‌قالماماقدادرلار.

ملی نهضتیمیزین عامللری‌وعلتلرینین ان بیرنجی‌سی ، و باشلیجاسی؛ آنادیلیمیزین الیمیزدن آلینماسی‌بوایله اوزبمیزه باغلی قالان علم ، معرفت و سعادت قاپیلارینی‌افتتاح ایتمك‌ایدی. بویوك حسرتلردن سونرا اوقاپیلارین آچاری اولان آنا دیلیمیزه نقدر زحمتلر ، ویردیکیمیز قوربانلار و توکیلن قانلار بهاسینه صاحب‌اولدیق. ایندی او آچار معارف اداره‌سی الینه تاپشیریلمیشدر . دیمك ملکتمیزین‌هیئت‌لیك‌سعادتی معارف‌اداره‌سی الی‌ایله‌تامین اولوناجاقدر . اونا گوره معارف اداره‌سینین وظیفه‌سی‌ومسئولیتی چوخ آغیردر . چوخ اوزون مدتلردن به‌ری ایشلنه میش بو آچار طبیعی اولاراق روتقدن دوشموش بیرنجی نوبه ده اونی پارلاتماق ، تیزله‌مك و اصلاح ایتمك مجبوریتی واردر تا منظور اولان نتیجه لری اله گتیرمك ممکن اولسون.

معارف اداره‌سی‌نین وظیفه‌سی‌هله‌لیکده یالنیز مکتبلرین و محصللرین صاینی آرتیرماق دگیل ، بلکه مکرر یازیب دیدیکیمیز کیمی ادبیاتیا بویوك ضربه لر ووروب ماهیتی یارالانان ورخنه دار اولان یازیق آنا دیلیمیزی ان اول اصلاح ایتمك و رضا خان (فرهنگستانی)نین لزومسیز و دیکتاتورلیق توخوسی ویرن او منحوس و شبث لغتلریندن تیزله‌مك واجبدر.

بونی هیچ انکار ایتمك اولماز که ، دیلیمیز عصرلر بویی (فارسی) تاثیری آلتیندا قالمیش اولی بو تاثیردن قورتارماق معارف اداره سینیث ان بیرنجی مسئولیتی سایلار . معنوی اسارتدن خلاص اولماز ساق ، دیلیمیزی بو حالیله مدرسه لریمیزده تدریس و تعلیم ایده ر ایسه ك ، نهضتیمیث حقیقتینی و ماهیتینی ایتیرمیش اولاریق.

بونی یقین ایتملی‌یك که . دیلیمیز (فارسی) تاثیریندن و اونون قید و زنجیریندن آزاد اولماز سا ، باریسم عصردن بو طرفه بونجا شهیدلریمیزین آخان مقدس قانلاری هدره گیتمیش و ملی نهضتیمیز ئوز حقیقی مناسبتی ایتیرمیش اولار . گله جکده یه ده ئوز الیمیزله استثمارچیلارین بویوندوروقینی بوینوموزا و اسارت زنجیرینی ال آیاقیمیزا ووروش اولاریق.

ایندی سرعتله دیلیمیزین اصلاح و اکمالی ایچون هر ایشدن اول ایکی شئی خاطره گلمکده در : بیرسی (آکادمی) یئرینه دیل اصلاح‌قومیسیونی . او بیریسی ده تالیف و ترجمه قومیسیونی در . بیرنجی‌سینین وظیفه‌سی دیلیمیزی فارسی تاثیریندن خلاص ایدیب اونوت یئرینه آذربایجانجا کلمه‌لر قویماق . ایکینجی قومیسیونین وظیفه سی کتابلار تالیف و ترجمه ایدیب اصلاح ویا یئنی‌تدوین ایدیلمیش لغتلری یئنی‌یازیلان کتابلاردا ایشلتمك در . دیلیمیز ایندی اصلاح اولونمازسا گله‌جکده اصلاح اولونماسی غیرممکن در.

بیر بنانین بنورمه‌سی کج اولارسا، او عمارت باشا قدر کج گئده‌جکیندن دوام گتیرمه‌ییب تئز ییخیلماسی هامویا معلوم اولان طبیعی بیر کیفیت در.

بو قومیسیونلارین یا بو شعبه‌لرین (هر نه آد قویولورسا قویولسون) عضولری آذربایجان دیلینه آشنا اولان آداملاردان گرك انتخاب اولونسونلار. یوخسا ، مثلا بیرنفر عربی فارسی و یا باشقا خارجه دیللرینده چوخ عالم و متبحر در اما آذربایجان ادبیاتینا و اونون دیلینین قانون و قواعدینه بلدیئی اولمادیقی حالدا ، بئله بیر اشخاصی عالملرینه حرمتا ، دیل و یا تالیف و ترجمه قومیسیونینا عضو انتخاب ایتمك ، (سوراخ دعالی) ایتیرمك و دیلیمیزه نسبت بیر جنایت دیمك در . او کیمی محترم وطنداشلاردان باشقا بیر ساحه ده استفاده ایتمك اولار.

تمال وجدیتلی معارف رئیسیمیزین بو خصوصدا داها آرتیق جدیت گوسترمه‌لری ، خلقیمیزین و وطنیمیزین گله‌جکی نامینه ، بو مقاله نظریه‌نی موقع تطبیقه قویاجاقلارینی تولنه آرزو و امید اولونور.

داخلی خبرلر

خویدا

خویدان گلن خبره‌گوره خویدا فرقه‌نین گوستریشلری و معارف اداره‌سی‌نین فعالیت ایله ایندیه‌دك شهرین توزونده ۵ کلاس و اطرافدا ایسه ۳ درس کلاسی لاری یاشلیلار ایچون دایر اولموشدر . بو کلاسلاردا ایندی ۵۰۰ نفردن آرتیق سوادسیز یاشلیلار درس اوخوبورلار ۵۳ نفر معلم‌ده بو کلاسلاردا درس ویرمکه‌داوطلب اولوب وافتخاری‌حالدا تدریس ایدیرلر.

سرابدا

سرابدان گلن خبره گوره سراب محالینداکی گندوان کندینده فرقه طرفیندن بیرمدرسه بناسینین تیکیلمه‌سینه اقدام اولونوب و خلق بو ایشی نهایت علاقه‌ایله آلقیشلاییب بو باره‌ده چوخلی مکارلیق و کمك ایدیرلر .